

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. НИКОЛИНА ГЕОРГИЕВА ДИМИТРОВА – НЕДКОВА, дн
департамент “Езиково обучение и информационни технологии“,
секция „Информационни технологии за анализ на движенията“,
НСА „Васил Левски”

на дисертационен труд на тема:

„ДЖУДО ЗА ДЕЦА 7 – 10 ГОДИШНА ВЪЗРАСТ“

за придобиване

на образователна и научна степен „ДОКТОР”

към катедра „Индивидуални спортове и рекреация“,
Департамент по спорт при СУ „Св. Климент Охридски“

Автор на дисертационния труд: ВАЛЕРИЯ ИВАНОВА ЛУКАНОВА

Научен ръководител: проф. Анжелина Янева, доктор

Ас. Валерия Иванова Луканова е позната на джудо обществеността в България с добрите си познания в техниката на джудо и като състезател и треньор. Тя е дългогодишна медалистка, последователно във възрастовите групи, в които се е състезавала, както и като треньор на деца и студенти, медалисти в различните възрастови групи.

Валерия Луканова е носител на IV дан по джудо и коментатор (на английски език) на състезания от международния календар по джудо. Тя е организатор и съдия в състезания по ката. Провежда обучение на хора в неравностойно положение – зрително и слухово затруднени, ментални и физически увреждания, и т.н.

Темата на дисертационния труд е в унисон с научните изследвания в областта на Теорията и методиката на физическото възпитание и спортната тренировка. Разработката е опит да се обогати теорията и практиката на физическото възпитание и спортната тренировка чрез изготвянето на нова **методика за обучение** по джудо за деца на възраст 7-10 години.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е разработен на 197 стр., в това число и 6 бр. приложения. Извършено е проучване на 112 бр. литературни източници, от които 67 бр. на кирилица, 35 на латиница и 10 от интернет приложения, което е позволило на авторката да направи **сериозен теоретичен анализ на изследвания проблем**. В края на доктората и автореферата авторът представя списък на публикациите по темата и декларация за авторство.

В структурно отношение дисертационният труд е построен правилно, като включва увод, три основни глави, изводи и препоръки оформени като четвърта глава и използвана литература.

Първата глава – литературен обзор е разположена на 52 страници.

Разгледано е изграждането на личността, нейното социално и емоционално зряло проявление, както и особеностите в развитието, което продължава усилено през периода 7–10 години. развитието на децата е проследено като промени във физическо и емоционално отношение и начина на живот на детето в този възрастов период.

Анализирани са педагогическите и психологическите особености при развитие на възприятията, вниманието и паметта, развитие на въображението, мисленето, чувствата и волята.

Разгледана е същността на джудо и възпитателните му аспекти, които оказват върху индивида. Обърнато е внимание на особеностите на

методиката на обучение по джудо на деца на възраст от 7 до 10 годишна възраст.

В резултат от задълбочения анализ на литературните източници по изследвания проблем, докторантът точно формулира своята работна хипотеза, което е важна предпоставка за успешната реализация на представения дисертационен труд.

Във *втора глава* целта и задачите на изследването са формулирани и описани правилно и ясно, като изследването логически изпълнява поставените задачи с цел доказване на хипотезата.

В „Организацията на изследването“ са описани предмета, обекта и субекта на изследването. Изследвани са голям брой деца от различни спортни клубове в България – 212 бр.

Изброени и анализирани са методите на изследване, които авторът е използвал – вариационен и корелационен, пропорционален и сравнителен, анкета и беседа. Представената „Тестова батерия“ за изследване на физическата дееспособност и двигателните умения и навици е описана подробно с възможност за апробирането ѝ от други изследователи.

Във *втора глава* Валерия Луканова представя подробно методиката на обучение по джудо за деца от 7 до 10 годишна възраст, наречен от автора „модел“. Тази специализирана методика е съобразена с възрастовите особености на занимаващите се с цел повишаване на спортно-техническата подготовка и физическото развитие. Методиката е базирана на адаптираната (форма на обучение и демонстрация в бойните изкуства) за възрастта от 7 до 10 г., което е авторски модел на докторанта.

Обобщеният анализ на педагогическия експеримент в *трета глава* дава представа за задълбочено и професионално познаване на научно

изследователските методи, проучвания проблем и неговото многостранно и комплексно разработване.

Представени са резултатите от анализа на проведеното проучване на мнението на треньори по джудо за необходимостта от адаптирана методика за обучение по джудо за деца от 7 до 10 годишна възраст, която да обхване всички страни от подготовката на джудиста. Като заключение от проведеното изследване е разкриването на възможности за иновации в обучението и подготовката на джудистите в подготвителна група.

Във втори подраздел на глава три са представени резултати от теоретичните познания на децата за терминологията и етикета на джудо.

Представени са и резултатите от усвояването на двигателните умения и навици на 7-8 и 9-10 годишни деца практикуващи джудо, както и физическата им дееспособност и развитието и във времето, по възраст и пол за всяка от групите (експериментални и контролни).

Успешно е проследено ефективното влияние на ката върху балансираното развитие и всестранна подготовка на начинаещите джудоки.

Дисертационният труд завършва с ясно формулирани 4 извода и 4 препоръки, произтичащи от получените резултати. Те са коректно структурирани и представляват логично следствие от проведеното изследване.

По темата на дисертацията са публикувани пет статии в научни издания – две като самостоятелен автор и три в съавторство. По същество те представляват осветляване на отделни страни по разработената тема.

Дисертационният труд е написан на добър език и стил и е много добре онагледен с 49 бр. таблици, 35 фигури, 9 бр. хистограми в основния текст и приложенията.

Не са открити опити за плагиатство.

Заключение

Считам, че е извършена достатъчна по обем научно-изследователска работа, която има приносен характер за спортната теория и практика в областта на физическото възпитание и спортната тренировка по джудо.

На основата на всичко посочено по-горе, считам, че има достатъчно научни аргументи да дам положителна оценка на научноизследователската разработка, както и на цялостната дейност на **Валерия Иванова Луканова**. Давам своя положителен вот за резултатите от докторската разработка и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват **положително** за присъждане на научната и образователна степен „**доктор**“ в направление **1.3. Педагогика на обучението по ...** (Методика на обучението по Физическо възпитание и спорт – **ДЖУДО**) на *Валерия Иванова Луканова*.

17.10.2020 г.

Рецензент:

(доц. Николина Димитрова, дн)